

Автор: Кадкин Лев Кириллович

Книга: Сёрси кӑнтӑрӗ

Рассказ: Инкубатор чӗппи

Кил картинче чӑх чӗппи пурӑнӑ. Ни аппӑшӗ-йӑмакӗ, ни пиччӗшӗ-шӑллӗ пулман унӑн. Амӑшӗ те пулман, мӗншӗн тесен вӑл инкубаторта тухнӑ. Вылясса та пӗчченех вылянӑ. Хаяр хур ами ӑна хӑй чӗпписем патӗнчен хӑваланӑ. Пысӑк ӗне пӗчӗкскерне асӑрхаман та. Сурӑхсем патне вӑл ҫывхарман, мӗншӗн тесен лешсем темрен те хӑранӑ, хайсем сисмесӗрех таптама та пултарнӑ. Ватӑ Барбос Барбосыч анчах килӗштернӗ сар ҫӑмхана. Чӗпӗ ӑна хӑйӗн амӑшӗ вырӑнне хунӑ. Ӱплере пурӑнаканскер чӗппе хӑй патне кӗме ирӗк панӑ, йӗпе-сапара юнашар вырттарнӑ, хӑй ӑшшипе ӑшӑтнӑ. Чӗпӗ ӑҫта та пулин кайсан, часах таврӑнмасан йытӑ пӑшӑрханнӑ, йыхӑрнӑ ӑна, кӗҫех шырама тапратнӑ.

«ӑҫта кайса кӗтӗн эс, инкубатор чӗппи?» – мӑкӑртатнӑ вӑл. Чӗпӗ инкубатор тенине ӑнланман, апла пулин те ку сӑмаха килӗштернӗ. Ҫакна хӑйӗн чӑн ячӗ тесе шутланӑ. Кампа та пулин паллашмалла чухне вара мӑнаҫлансах пӗлтернӗ: «Мана Инкубатор чӗппи тесе чӗнеҫҫӗ!».

Пӗррехинче, кил хушшинче ҫӑренӗ чух, вӑл хур чӗпписем патне пырса тухнӑ. Лешсем, сарӑ туталӑ мамӑк чӑмӑркисем, ӑна хӑйӗн тӑванӗсем пек курӑннӑ, ҫавӑнпа туслашас тенӗ те вӗсемпе. Анчах хур ами ӑна хӑваласа янӑ. Хӑйне мӑнна хуракан хур аҫи сӑхса илме те тӑнӑ. Юрать-ха, пурне те асӑрхакан Барбос Барбосыч пӗрре кӑна хӑрлатса илнӗ, лешӗ тӑрех хӑйӗн мӑшӑрӗ патне чавтарнӑ.

Барбос Барбосыча картишӗнче пурте лайӑх пӗлнӗ, хисепленӗ. Пӗррехинче чӑх чӗппи, курӑк ҫинчи кӑпшанкӑсене тата тырӑ пӗрчисене ҫиме пикеннӗскер, картишӗнчен урама тухса кайнине хӑй те сисмен. Унта вара юнашарах ҫырма пулнӑ, ҫырминче йывӑҫ тӗмӗсем ӱснӗ, хыт хура кашланӑ. Барбос Барбосыч асӑрхаттарнӑччӗ-ха ӑна: «Асту, картишӗнчен ан тух. Атту ҫухалса кайӑн та усал чӗр чунсен аллине лекӗн. Тем курса тӑрӑн тата». Ҫапла пулса тухрӗ те.

Вӑл тӑрӑхра тилӗ ашкӑнса ҫӑренӗ. Янӑ та илнӗ хайхи чӑх чӗппине. «Ытлашши ҫуллах мар та-ха, пӗр апатлӑх пырӗ-ҫке, – шухӑшланӑ тилӗ. – Хуҫисем шырама пикениччен шӑвӑнам-ха кунтан», – тенӗ вӑл. Ҫав самантра сарӑ тута сӑмах хушнӑ:

– Тилӗ, эс ӑҫталла васкатӑн ҫак?

– Мӗнле «ӑҫталла»? Ҫырманалла ӗнтӗ.

– Кала-ха, тилӗ, мӗншӗн мана анчах хӑвӑнпа илтӗн? Манӑн анне пур-ҫке. Эпир унпала халиччен ҫырманан анса курман. Ман ӑна та пӗрле илес килет. Йышпа хаваслӑрах вӗт.

Тилӗ тӗлӗннӗ: «Мӗнле айван чӗп пулчӗ ку? Хӑех амӑшне сӗнет. Капла вара ман йӗркеллӗ апатах пулать-иҫ».

– Хӑвӑртрах аннӑне чӗнсе кил эппин, паллашӑпӑр, пӗрле ҫырма курса ҫӑрӗпӗр, – тен.

Чӗппе ӑсатнӑ та хӑй вӗлтӗрен ӑшне пытаннӑ. Хайхискер амӑшне чӗнсе килессе кӗтнӗ.

Чӗп ӱпле патне ҫитнӗ те Барбос Барбосыча чӗннӗ:

– Атя-ха ҫырманан. Унта карта хыҫӗнче тилӗ кӗтет пире. Санпа паллашасшӑн вӑл, уҫалма чӗнет.

Сисет ватӑ йытӑ кунта тем йӗркеллех маррине.

«Мӗнле тилӗ кӗтет? Тата ҫырманан уҫалма чӗнет-ха...» Ҫапах утать чӗпӗ хыҫҫӑн. Чӗппи, ҫырма карти патне ҫитнӗскер, кӑшкӑрать:

– Тилӗ, э, тилӗ, эсӗ кунта-и?!

– Кунтах эп, – тет тилли, – сире кётетёп.
– Эп ир ситрёмёр аннепе. Халех паллаштарӓп сире.
– Паллашар, паллашар, – тет тилё, хӓй часрах чӓхха ярса илес тесе карта шӓтӓкё патнерех пырать.

Шӓтӓкра вара чӓх вырӓнне Барбос Барбосыч пусё курӓнса каять:

– Эп пулатӓп унӓн амӓшё, – тет йытӓ.

Тилё хӓранипе шак хытса каять. Чёпё вара Барбос Барбосыч тӓвӓр шӓтӓкран тухма хӓтланнӓ хушӓра тепёр сурӓкран сасӓ парать:

– Паллашар эппин, тилё. Мана Инкубатор чёппи тесе чёнесёсё, ку вара – манӓн анне. Вӓл Барбос Барбосыч ятлӓ.

Тилё аран-аран тӓна кёрет. Ватӓ Барбос Барбосыч шӓтӓкран хёсёнсе тухнӓ сёре вӓл чылай аякка тарса ўкет, кёлте пек хўрине хёстерсе, Инкубаторӓн сӓмламас амӓшё хысран хӓваламасть-ши тесе сӓврӓнса пӓха-пӓха чупать.

Все тексты взяты из открытых источников и выложены на сайте для не коммерческого использования.
Все права на тексты принадлежат только их правообладателям.